ANUL IV.—Nr. 955
EDIȚIA A DOUA
MERCURI, 25 SEPTEMBRIE 1891

NUMĔRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREĬ LUNĬ
și se plătesc tot-d'a-una 'nainte

In Bucureștĭ la casa Administrațieĭ.
Din *Județe* și *Străinătate* prin mandate postale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinĕtate 50
Șease lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13

Un numĕr în Străinĕtate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
Din BUCUREȘTĬ și JUDEȚE se primesc: NUMAĬ la ADMINISTRAȚIE.
Din STRĂINĔTATE, direct la administrație și la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . 0.30 b. linie
„ „ „ III . . . . . . 2.— leĭ „
„ „ „ II . . . . . . 3.— leĭ „
Inserțiunele și Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la kioscul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

București, 24 Septembre

CONDAMNAREA SOLDATULUĬ COJOCARU

Credeam maĭ acum câte-va zile, că recursul, pe care soldatul Cojocaru îl făcuse la consiliul de revizie, era să aibă de rezultat anularea hotărâreĭ consiliuluĭ de resboiŭ din Bucureștĭ, care condamna pe acest soldat la munca silnică pe viață pentru faptul că se făcuse vinovat de lovirĭ contra ofițeruluĭ Zadic, lovirĭ aplicate în cursul și cu ocaziunea uneĭ neînțelegerĭ cu caracter cu totul privat.

Ne-am înșelat însă. Consiliul de revizie a respins recursul acestuĭ soldat, fără măcar că acesta să fie ascultat și fără ca consiliul el însu-șĭ să aprecieze dacă recursul era saŭ nu întemeiat, și toate acestea pentru motivul că nefericitul Cojocaru nu avea apĕrător.

Lăsăm la o parte cestiunca neînțeleseĭ nepăsărĭ a acelora dintre politicianiĭ noștri, dintre cariĭ mulțĭ sunt avocațĭ, carĭ după hotărârea consiliuluĭ de rĕsboiŭ aŭ deschis o campanie demnă de toată lauda contra aceleĭ condamnărĭ, îndemnând pe cetățeniĭ liberĭ să facă meetingurĭ de protestare contra consiliuluĭ de rĕsboiŭ și în favoarea punereĭ în libertate imediată a victimeĭ cruzimeĭ tribunaluluĭ militar, dar carĭ nu s'aŭ destoinicit a se prezinta la consiliul de revizie și a afirma cel puțin a zecea parte din indignarea ce aŭ manifestat prin presă și în convorbirĭ.

Lăsăm la o parte cestiunea dacă bine a făcut procurorul militar de nu a urmat pe predecesoriĭ sĕĭ ca să ceară ca recurentul Cojocaru să fie asistat de un apărător din oficiŭ, căcĭ ar fi să cerem prea mult unuĭ membru al parchetuluĭ militar pretinzêndu-ĭ ca să știe că un acuzator public nu trebue să aibă ca scop numaĭ zdrobirea acuzatuluĭ, vinovat saŭ nu, după cum aceasta ar părea firesc la un particular față cu adversarul sĕŭ, ci să ție socoteala numaĭ de *dreptate*, când înși-șĭ membriĭ parchetuluĭ civil, în marea lor majoritate, uită că rolul lor constă în a reprezinta societatea numaĭ atuncĭ când interesele eĭ sunt cu adevĕrat atinse, iar nu și a exercita calitatea lor de acuzatorĭ publicĭ chiar atuncĭ când aŭ în fața lor un nevinovat saŭ un acuzat cu totul dezarmat. Când ideile vechiuluĭ drept penal sunt atât de adânc înrădăcinate în practica parchetelor civile și când vedem pe acuzatoriĭ civilĭ luptând prin toate armele dialecticeĭ chiar contra acelor acuzațĭ despre a căror nevinovăție nu se îndoiesc un moment, dar carĭ înainte de toate urmăresc succesul uneĭ elocințe acuzatoriĭ, cum să ne maĭ mirăm când găsim aceiașĭ practică la acuzatoriĭ militarĭ, cariĭ ca atarĭ sunt maĭ puțin în stare de a rezista influențeĭ aceloraşĭ ideĭ?

De asemenea nu facem nicĭ o imputare consiliuluĭ de revizie că nu a ținut socoteală de desaprobarea cu care *opinia publică* a întîmpinat excesiva pedeapsă, pronunțată de consiliul de resboiŭ contra luĭ Cojocaru, căcĭ menirea militarismuluĭ nu este de a urma opinia publică, ci de a o înăbuși și de a o înjuga, dacă s'ar putea, la carul despotismuluĭ.

Dar ceia ce nu putem trece cu vederea este faptul că consiliul de revizie, cea maĭ superioară instanță militară, însărcinată cu supraveghierea aplicațiuneĭ legilor militare, nu a vĕzut, independent de susținerea recursuluĭ, ci numaĭ din comparațiunea *vineĭ* ce se aducea luĭ Cojocaru cu *pedeapsa* ce i s'a aplicat, că consiliul de resboiŭ, orĭ cât de aspru ar fi voit să fie și prin urmare orĭ cât de mult ar fi ținut să-ĭ aplice maximum pedepseĭ, totușĭ a depășit cu mult acest maximum, violând principiul de drept penal, consacrat de toate codurile penale, că nicĭ o infracțiune nu se poate pedepsi de cât prin pedeapsa hotărîtă de lege.

Care era vina pentru care soldatul Cojocaru a fost dat în judecată? Lovitură comisă în contra superioruluĭ, nu însă în timpul serviciuluĭ nicĭ cu ocaziunea luĭ. Această infracțiune se pedepsește, după articolul 216 alin. 2 din codul de justiție militară, cu maximum 6 anĭ de muncă publică. Consiliul de rĕsboiŭ însă, osîndindu'l la munca silnică pe viață, a aplicat faptuluĭ prevĕzut de citatul articol o pedeapsă cu totul alta, și încă ce pedeapsă! pe cea maĭ aspră, neumană, barbară și inutilă dintre pedepsele privative de libertate.

Eĭ bine, acest fapt impunea consiliuluĭ de revizie obligațiunea de a anula hotărîrea tribunaluluĭ militar, fără ca pentru aceasta să fi fost nevoe ca acuzatul să se presinte cu aparător, căcĭ interesul legeĭ și acela al prestigiuluĭ de care trebue să se bucure justiția, cerea acest act de suprem control din partea celeĭ maĭ înalte autoritățĭ judiciare militare. Dar el nu a voit a proceda ast-fel, și Cojocaru, pentru o vină ușoară și prin călcarea cea maĭ fățișă a legeĭ, este răpit pentru tot-d'auna libertățeĭ și șters din numĕrul celor viĭ.

Ce este acum de făcut, după ce or ce cale către justiție este închisă, pentru ca victima cruzimeĭ judecătorilor militarĭ să scape de soarta tristă în care este aruncată?

Un junimist, amic personal al nostru, ne rĕspunde la această întrebare: „Pentru disciplina militară bine aŭ făcut și consiliul de rĕzboiŭ și consiliul de revizie, că aŭ condamnat pe viață pe soldatul care a îndrăznit să ridice mâna asupra superioruluĭ sĕŭ, iar pentru că această pedeapsă este peste mĕsură de aspră, aceste tribunale militare aveaŭ în vedere, la pronunțarea eĭ, că *clemența regală* va îndulci rigoarea hotărâreĭ și va îndrepta nedreptatea făcută soldatuluĭ în interesul disciplineĭ."

Nu credem să se găsească un om cât de puțin liberal și de independent care să se mulțumească cu această soluțiune, adică de a primi ca justiția să aplice pedepse nemeritate, lăsând monarhuluĭ sarcina de a șterge saŭ de a micșora nedreptățile comise. Sistema aceasta de a corecta imperfecțiunile voluntare ale justițieĭ, poate avea cel mult meritul de a servi popularitatea de care are nevoie să se înconjoare or ce monarhie, dar nu se împacă de loc cu spiritul instituțiunilor liberale și democratice, cel puțin a acelora de pe hârtie, din țara noastră.

In legile noastre există o altă cale, de cât aceia a clemențeĭ regale, pentru a șterge până la un punct oare-care condamnările essesive ca aceea de care ne preocupăm. Este articolul 443 din procedura coduluĭ penal ordinar, în virtutea căruia ministrul justițieĭ are dreptul, și chiar datoria, de a denunța secțiuneĭ criminale a curțiĭ de casațiune, prin procurorul aceleĭ curțĭ, decisiunile contrare legilor. Acest drept al ministruluĭ de justiție se întinde la toate decisiunile instanțelor judecătoreștĭ din țară, fie ele civile fie militare, atât în virtutea principielor generale de drept după carĭ toate jurisdicțiunile din țară, de orĭ ce grad și natură, trebue să fie supuse, din punctul de vedere al uneĭ bune administrațiunĭ a justițieĭ, la controlul ministeruluĭ de iustiție, cât și în virtutea art. 76 din codul de justiție militară în vigoare.

Așa dar, pentru a anula hotărîrea consiliuluĭ de rĕzboiŭ din Bucureștĭ, care în dispreţul dreptățeĭ și al legilor țĕreĭ a aplicat luĭ Cojocaru cea maĭ aspră din pedepse pentru o vină pe care legile o lovesc cu o pedeapsă mult maĭ ușoară, ministrul justițieĭ are datoria de a referi cazul, conform art. 443, Curțiĭ de casație.

Alt-fel, daca pedeapsa munceĭ silnice pe viață la care a fost osândit Cojocaru va rĕmâne în picioare, hotărârea tribunaluluĭ militar va fi cu drept cuvênt considerată ca crudă, necugetată și medievală.

C. A. Filitis.

TELEGRAME

BRUXELLES, 23 Septembrie. — Regele din Sinoci s'a supus guvernuluĭ Statuluĭ Congo.

BERLIN, 23 Septembrie. — Societatea de comerț și Banca Internațională se vor fuziona pentru a constitui un stabiliment sub numele de Banca Internațională cu capital de 42 milioane. Acționariĭ vor primi pentru fie-care grup de 8 acțiunĭ 4.570 mărcĭ în monedă și 3.000 mărcĭ în titlurĭ noĭ.

COPENHAGA, 23 Septembrie.—Camerile s'a deschis; foștiĭ președințĭ aŭ fost realeșĭ; mâine depunerea bugetuluĭ.

NIZZA, 23 Septembre.—Un banchet s'a oferit de muncipalitate, delegaților francezĭ și italienĭ la inaugurarea monumentuluĭ luĭ Garibaldi.

S'aŭ rostit 7 toasturĭ; cea maĭ mare parte ridicate maĭ cu seamă asupra comunitățiĭ de interese ale Franciеĭ și Italieĭ.

LONDRA, 23 Septembre. — Cărutașiĭ, marinariĭ și fochiștiĭ șantierelor Carron Hermitage situate pe Tamisa la Vapping lângă Londra s'aŭ pus în grevă azĭ dimineață. O mare ațâțare domnește în șantierele vecine; poliția a fost întărită.

UN REGE PE MOARTE

STUTTGARD, 23 Septembrie.— Regele a petrecut o noapte foarte agitată, — azĭ dimineață se simțea foarte slab. Se asigură că el primise grijania pe la orele 4.

Un buletin publicat după amiazĭ zice că nicĭ un incident nu s'a ivit. Augustul bolnav a căzut într'o stare de oboseală complectă.

Neutralitatea

Iată cum rĕspunde *Pester Lloyd* la articolul ziaruluĭ *Kreuzzeitung* reprodus de noĭ în ediția II-a de Sâmbătă:

Când toată lumea iubește, Carol nu poate să urască și când toată lumea se înarmează, România nu poate să stea cu mâinile în sîn.

Da, tînĕrul regat e destul de înțelept, pentru a socoti chiar ca o necesitate de stat superioritatea sa militară asupra celor-l'alte de la Dunărea de jos și din Balcanĭ, avênd convingerea, că ast-fel își asigură și superioritatea politică și economică. (Ce ironie..... ungurească! N. R).

Româniĭ nu s'aŭ gândit nicĭ o dată ca să se odihnească pe lauriĭ de la Grivița și la Plevna. Și așa țara aceasta, care de anĭ cheltuiește sume considerabile pentru a face din capitala sa tabăra întărită cea maĭ puternică din Europa, după Paris, și afară de aceasta, pentru a construi fortificațiĭ puternice la Galați, Focșanĭ, Nămoloasa, Contanli (?) (probabil Constanța, N. R..)—țara aceasta e acum în plină activitate, pentru a 'șĭ întări din noŭ armata și, ceea ce este maĭ însemnat, pentru a înmulți contingentul de pace al trupelor sale.

Nu știm dacă e numaĭ o întîmplare, că discuțiile urmate zilele aceste între foile germane și ruse asupra șanselor neutralitățeĭ Românieĭ, în cazul uneĭ complicațiĭ între Puterile cele marĭ, aŭ avut loc tocmaĭ în timpul de tranziție militară a tînĕruluĭ regat. Cu toate aceste, e de observat faptul că România nu e mulțumită cu desvoltarea de până acum a forțeĭ sale de apĕrare, ci rischează chiar desorganizarea de șase lunĭ a uneĭ tranzițiĭ, pentru a stabili infanteria, adică grosul armateĭ, pe niște baze nouĭ.......

(Aci urmează descrierea transformăreĭ lahovariste a infanterieĭ noastre).

.....Câtă vreme tunul nu bubuie de unde-va — și aceasta nu e de temut că se va întîmpla curînd, în situația actuală,— toate discuțiile academice n'aŭ nicĭ măcar folosul de a limpezi părerile.

Și doar în cartea luĭ Moltke e dovedit destul de limpede, că orĭ-ce plan de rĕsboiŭ alcătuit în timp de pace, nu poate să aibă valoare de cât până la terminarea mobilizăreĭ și până la prima luptă.

Tot ce urmează, atârnă de situația creată prin rezultatul primeĭ lupte. Și în această situație se va decide și relația de alianță între Statele micĭ și Puterile cele marĭ.

Limpezirea acesteĭ situațiunĭ nu este însă nicĭ decum posibilă, înainte de prima luptă.....

. . . .

După această luptă, învingĕtorul va avea de partea sa Statele micĭ și mijlociĭ șovăelnice. Până atuncĭ, aceste din urmă vor căuta *s'o scalde* și România e tocmaĭ ocupată a'șĭ asigura putința aceleĭ atitudinĭ dilatoriĭ, care se numește neutralitate.

Saxonia era prea slabă militărește, pentru a depărta de la sine pe ceĭ luptătorĭ; ea a fost silită chiar înainte de începerea ostilităților, ca să se declare de o parte saŭ de alta. România însă, din potrivă, își pregătește mijloacele pentru păstrarea neutralitățeĭ, prin sistemul sĕŭ de fortificațiĭ bine cugetate și carĭ sunt aproape gata, precum și prin noua organizare a armateĭ. Neutralitatea-ĭ va fi menținută cât le va plăcea bărbaților politicĭ din Bucureștĭ.

(Aci urmează descrierea sistemuluĭ de apărare, conform planuluĭ primitiv al luĭ Brialmont; dar se știe că la Olt, Câmpina, Cernavoda, etc., nu s'a făcut nimic. — N. R.)

Așa dar, România s'a prevĕzut bine din toate părțile, pentru a'șĭ apĕra independența și libertatea sa de acțiune. Și, de oare-ce fortificațiile singure, chiar când sunt prevĕzute cu cele maĭ bune tunurĭ și cu toate cuceririle techniceĭ, nu ajung, — de aceea și guvernul n'a stat pe gândurĭ și a început reorganizarea radicală a armeĭ principale, reorganizare de care sunt ferite numaĭ cele 6 (?) batalioane de vînătorĭ. (Avem numaĭ 4 batalioane de vînătorĭ, până la bugetul viitor. N. R.)

De aci încolo, urmează o descriere amănunțită a organizațieĭ noastre militare, descriere menită a glorifica pe generalul Lahovary și care era mult maĭ bine să nu se fi făcut într'un ziar strĕin, cu aĭ căruĭ stĕpânĭ nu se știe de vom fi prietenĭ saŭ dușmanĭ *înainte de prima luptă!!*

Articolul din *Pester Lloyd* se încheie cu felicitările autoruluĭ pentru activitatea resboinică a Românieĭ (recte a gen. Lahovary), a căreĭ independență și autonomie îĭ e scumpă.

Vom reveni.

RUSIA

Țarul darnic. — Finlanda.

PETERSBURG, 24 Septembre. — După ziare, Impĕratul ar fi decis ca în anotimpul viitor să nu se dea nicĭ o serbare la Curte și ca sumele ce ar fi fost destinate pentru aceasta să se împarță săracilor din regiunile lovite de mizerie.

Niște ukazurĭ publicate de ziarele oficiale finlandeze prescrie că secretarul de Stat pentru Finlanda va trebui să comunice toate proiectele carĭ ating interesele comune ale ducatuluĭ și ale Rusieĭ și miniștrilor rușĭ. Proiectele pentru Dietă și Senat și rezoluțiunile luate de aceste două corpurĭ, vor fi comunicate guvernatoruluĭ general în limba rusească; amploiațiĭ vor trebui să fie rușĭ eșițĭ din universitate saŭ finlandezĭ, carĭ cunosc bine limba rusească.

Act de mulțumire către cetățeniĭ Capitaleĭ

Cetățenĭ! Atitudinea D-voastrĕ, față de studențĭ, în zilele de 8, 9 și 10 Septembrie, a trebuit să stabilească convingerea cea maĭ temeinică pentru toțĭ aceia carĭ se ocupă cu destinele acesteĭ țărĭ, că de acum înainte nicĭ o direcțiune însemnată nu se va putea da acestor destine, maĭ înainte de ce poporul să fie consultat.

Atitudinea D-voastrĕ a dat un respuns demn acelora carĭ susțineaŭ pe toate tonurile că poporul român este sceptic și indiferent față de interesele naționale. — Da, sceptic și indiferent va trebui să fie din ce în ce maĭ mult acest popor, căcĭ consumată fiindu-ĭ toată activitatea luĭ de până aci, în micile lupte intestine de partide, lupte în care victoria a fost tot-d'auna a șefilor, nicĭ-odată a soldaților, vĕzîndu-se incontinuŭ după victorie uitațĭ, astăzĭ eĭ aŭ ajuns indiferențĭ și scepticĭ privitorĭ la toate aceste lupte.

Dar, în zilele trecute, când studențimea universitară, când tinerimea română care acum abia e la porțile viețeĭ sociale, necovîrșită încă de patimile acesteĭ viețĭ, ne orbită încă în mersul eĭ numaĭ de căutarea intereselor personale, când această tinerime sinceră a făcut apel la D-v., chemându-vĕ nu la lupte interne și de interese micĭ, ci spre a alătura prudența bĕtrînească și forța mulțimeĭ D-v. lângă entusiasmul eĭ, ca la un loc cu toțiĭ, să urmărițĭ realizarea uneĭ necesitățĭ vitale pentru țara noastră, D-v. cetățenĭ, n'ațĭ maĭ fost indiferențĭ.

D-v., Cetățenĭ, ațĭ venit în miĭ și alăturĭ de studențime ațĭ arătat fățiș acelor ce cârmuesc și vor cârmui soarta acestuĭ neam, în ce anumită direcțiune să cate a consuma puterea de viață a poporuluĭ român.

Unirea la o laltă a tuturor Românilor, stabilirea uneĭ solidaritățĭ de interese și de forțe între popoarele micĭ de la Carpațĭ, Balcanĭ și Pind, iacă programa pe care D-voastrĕ, împreună cu noĭ, ațĭ consfințit-o în zilele de 8, 9 și 10 Septembrie; și această programă ațĭ susținut-o prin atitudinea D-voastre înaintea celor ce aŭ saŭ vor avea cârma Statuluĭ Român.

Nu în lupte micĭ trebue să se consume puterea de viață a unuĭ popor tînĕr, ci în urmărirea unor planurĭ fie ele chiar uriașe; în lupte marĭ și cu scop înalt, nicĭ odată nu se slăbesc popoarele ci se oțelesc.

Tot prin entusiazmul D-voastrĕ din acele zile ațĭ făcut ca tinerimea română de peste Milcov să ție într'adevĕr cu dragoste la capitala țăreĭ lor.

Comitetul de recepțiune a oaspeților noștri în capitală, în numele întreguluĭ corp studențesc, vĕ aduce mulțumirile cele maĭ viĭ D-voastre cetățenĭ aĭ capitaleĭ adăogând și declarația că: de acum înainte studențiĭ românĭ, orĭ de câte orĭ vor voi să înceapă o mișcare demnă și patriotică se vor adresa maĭ întîĭ la D-v., la popor.

Iar dacă se va întâmpla ca maĭ târziŭ studențimea de azĭ, perzêndu-se în mij-

ocul vieţeĭ sociale şi asociându-se la toate relele şi patimile eĭ, să uite pe popor, atuncĭ va rĕmâne un adevĕr ne şters de vecĭ, că tot-d'a-una poporul Român şi-a făcut datoria sa până la sfârşit, iar aceia carĭ l'aŭ chemat odată la luptă n'aŭ fost de cât trădătorĭ.

Aceasta e declaraţia pe care trebue să o dea orĭ ce adevĕrat student Român, şi în *numele* acelor studenţĭ noĭ v'o dăm alăturea cu cele maĭ viĭ mulţumirĭ ale noastre şi al lor cu toţiĭ.

Antonescu Em., Mendonidi, I. Iliescu, Stoenescu, Pantazi, Popescu, Calota, Bobulescu, Cihoski.

*

Comitetul de recepţiune a studenţilor în Capitală, în numele tuturor studenţilor aduce mulţumirile luĭ cele maĭ viĭ preseĭ Române.

Ajutorul pe care presa română l'a dat studenţimeĭ în toate mişcările eĭ demne şi sincere, constitue pentru aceasta o datorie de a lupta ca: Presa Română să devie cu adevĕrat a IV-a putere în Statul Român. In îndeplinirea roluluĭ eĭ, greŭ dar măreţ, va avea de a pururea alăturea pe studentul Român.

*

Comitetul de recepţiune a delegat pe D-niĭ Mendonidi şi Antonescu, membriĭ, să meargă a face vizită de mulţumire la D-nu Pache Protopopescu, primarul Capitaleĭ, la D. Butculescu, preşedintele societăţeĭ Cooperative, şi la toţĭ preşedinţiĭ de societăţĭ din Capitală, carĭ aŭ luat parte la primirea studenţilor.

Comitetul de recepţiune a studenţilor aduce mulţumirile sale D-luĭ Dudescu, şeful găreĭ de Nord, care prin sărguinţa şi amabilitatea D-sale, cu ocazia plecăreĭ şi venireĭ studenţilor în capitală, a făcut ca streiniĭ să capete o bună idee despre funcţionariĭ noştri. Meritul D-sale este îndoit, căcĭ fiind singur fără ajutor, a putut să satisfacă aşa de bine toate cererile.

*

Comitetul de recepţiune a studenţilor aduce asemenea mulţumirile sale D-lor otelierĭ, carĭ aŭ avut buna voinţa de a oferi gratis camere pentru încuartirarea studenţilor, precum şi tuturor acelor carĭ prin serviciile D-lor aŭ ajutat la primirea oaspeţilor studenţĭ.

CONSILIU GENERAL DE INSTRUCŢIUNE

Şedinţa de Lunĭ, 23 Sept. 1891.

Şedinţa se deschide la ora 8 şi jum. sub preşedinţa D-luĭ ministru P. Poni.

Se citeşte sumarul şedinţeĭ anterioare şi se aprobă.

D. *Bombăcilă* propune, fiind-că e timpul scurt ca să putem termina până la 25 Septembrie, ca consiliul să se ocupe numaĭ de articolele acele la care comisiunea a făcut amendamente.

D. *Bădărău* este contra propunereĭ D-luĭ Bombăcilă.

Se pune la vot propunerea şi se admite.

Se pune la vot propunerea D-luĭ Bădărău de a fi Marţĭ două şedinţĭ şi se admite, de la 2—6 p.m. şi cea l'altă seara ca până acum.

D. *Bădărău* este contra propunereĭ P. S. S. Episcopuluĭ Partenie, ca religiunea în şcoala primară să se predea de un preot.

D. *Cobâlcescu* vorbeşte tot contra propunereĭ.

P. S. S. părintele Partenie îşĭ susţine din noŭ părerea, şi conchide, zicĕnd că dacă consiliul respinge amendamentul, va şti ce să spună sinodului.

Se dă citire amendamentuluĭ P. S. S. Partenie ce se cere a se intercala ca articol noŭ sub Nr. 26.

Se pune la vot şi cade.

Se citeşte art. 26.

La acest articol P. S. S. părintele Partenie în partea I a alin. cere să se adauge după vorba forma cuvintele sub conducerea învĕţătoruluĭ.

D. *Vîrgolicĭ* propune că în cătunele cele-l'alte unde nu e şcoală, preotul să îngrijească ca toţĭ copii înscrişĭ la şcoală să vină la biserică.

D. *Bădărău* e de idee ca mergerea la biserică să se lase în sarcina familieĭ.

D. *Tacu* susţine ca şcolariĭ să fie conduşĭ la biserică de învĕţătorĭ.

Se pune la vot amendamentul D-luĭ Bădărău pentru suprimarea art. 26 şi se respinge, avĕnd numaĭ 6 voturĭ.

D. *Odobescu* zice ca să se zică în loc de copiĭ, băeţĭ.

Se pune la vot amendamentul comisiuneĭ relativ la alin. I art. 26.

Se pune la vot amendamentul D-luĭ Vîrgolicĭ şi cade.

Se pune la vot amendamentul P. S. S. Partenie şi se admite.

Se votează art. 26 în totalitate cu amendamentile votate.

Art. 27, 28, 29, se votează.

La art. 30 D. Odobescu cere să se prevază numĕrul zilelor vacante la 160, ca să fie aplicabile, căcĭ D-sa a făcut calcul şi astă-zĭ este la 156 zile de vacanţă.

D. *Ministru* arată că a făcut calcul şi că 140 zile fac o vacanţă maĭ mare de cât vacanţa ce este astă-zĭ la şcoalele urbane şi că dacă se va mări vacanţa atuncĭ ceĭ 5 anĭ nu vor fi deajuns pentru a se învĕţa aceeaşĭ programă ca la oraşe.

D. *Vasilescu* este de ideie a se maĭ pune 30 zile vacanţă.

Art. 30 şi 31 se votează.

La art. 32 D. Bădărău propune ca în şcoalele de băeţĭ să fie institutorĭ şi institutoare.

D. *Şonţu* zice că dacă se admite institutoare la şcoalele primare de băeţĭ ar cere atuncĭ să se admită şi la fete institutorĭ.

D. *Buţureanu* susţine propunerea D-luĭ Bădărău.

D. *Odobescu* recunoaşte că de un timp încoace femeile nu-şĭ fac educaţiunea lor de cât cu tendinţa spre funcţionare, ceia ce e funest pentru neamul românesc. D-sa aduce o serie de argumente prin care dovedeşte că din această cauză ele aŭ încetat de a fi bune mame.

Se pune la vot amendamentul D-luĭ *Bădărău* şi cade.

Se pune la vot art. 32 şi se aprobă.

Amendamentul P. S. S. Partenie între articol 32 şi 33 ca religia în şcoalele primare de băeţĭ şi fete să se predeie de un preot, cade.

La art. 33 *D. Odobescu* este de părere că acolo unde la cl. I sunt mulţĭ şcolarĭ, să se împartă în două secţiunĭ fără a fi doĭ institutorĭ.

D. Bădărău e contra sistemuluĭ împărţireĭ în două secţiunĭ. D-sa spune că acesta se practică şi astă-zĭ şi s'a vĕzut rĕul ce se produce din causă că uniĭ vin numaĭ dimineaţa şi alţiĭ numaĭ după amează.

Art. 33 şi 34 se votează ca în proiect.

La Art. 35 comisiunea are un alt articol prin care prevede 60 şcolarĭ la cl. I şi câte 80 la cele-l'alte clase.

D. Tacu susţine că la cl. I să fie ca în proiect numĕrul de 80 şcolarĭ, fiind-că mulţĭ din copiĭ vin cu câte-va cunoştinţĭ câştigate din familie.

D. Arbore, luând cuvêntul, arată că în cl. I-a copii nu sunt la acelaş nivel precum sunt aproape la acelaş nivel de pricepere ceĭ din cl. II-a, III-a şi IV-a, că temperamentele, dispoziţiunile lor sufleteştĭ şi talentul de pricepere variază de la un copil la altul, din care causă institutorul de şi la început începe a considera şcolariĭ cl. I-a ca o masă întreagă de şcolarĭ începătorĭ, întrebuinţând când metodul simultaneŭ, când pe cel individual, observă de la un timp că o grupă orĭ două de copiĭ sunt maĭ târziŭ la minte, maĭ puţin agerĭ, şi atuncĭ el e nevoit a împărţi copii în două saŭ treĭ grupe după capacităţile lor, iar în timpul anuluĭ promovează pe ceĭ ce se disting în o grupă maĭ avansată şi tot aşa urmând un bun institutor ajunge aproape de finele anuluĭ şcolar ca aproape toţĭ copii claseĭ cu esceptiune de 10 orĭ 15 la sută, să fie la acelaş nivel şi apţĭ de a promova în cl. II-a; pe aceste considerente, D-sa e de idee, ca în cl. I-a să se admită un maximum de 60 elevĭ ca în articolul comisiuneĭ, iar în cele-l'alte clase în care toţĭ copii formează o singură grupă consideraţĭ ca aduşĭ la acelaş nivel, să se admită numĕrul de câte 80 şcolarĭ de clasă; dacă la cl. I numĕrul şcolarilor va trece peste 60 cu aproape jumĕtate să se înfiinţeze o cl. I-a divisionară cu un institutor a parte.

Se pune la vot şi se primeşte articolul comisiuneĭ.

Art. 36 se votează ca în proiect.

Art. 37. La acest articol, care tratează despre vacanţiile şcoalelor primare urbane, D. *Arbore* ia cuvîntul şi zice că nu pricepe ce consideraţiunĭ a avut autorul proiectuluĭ ca celuĭ ce munceşte maĭ mult să-ĭ dea dreptul la un repaos maĭ mic, pentru că aşa se practică şi astăzĭ, institutoriĭ carĭ muncesc cu o mulţime mare de copiĭ, într'un aer infect câte 5 ore pe zi, aŭ vacanţa cea mare până la 15 August, iar profesoriĭ cursuluĭ secundar, carĭ aŭ câte câte-va ore pe sĕptĕmână aŭ vacanţa până la 1 Septembrie. Oare institutorul n'are şi el dreptul a'şĭ căuta de sănătate şi a'şĭ recăpăta puterile pierdute. De ce această deosebire?

D-sa propune dar la biuroŭ un amendament prin care cere ca vacanţa cea mare la şcoalele primare urbane să fie de la 28 Iunie până la 1 Septembrie.

Se pune la vot această propunere prin apel nominal şi obţinênd o majoritate de 27 voturĭ se admite.

Tot la acest articol D. *Enescu* propune ca fiind-că după 1 Ianuarie sunt o serie de serbătorĭ, vacanţa Crăciunuluĭ să fie de la 24 Decembrie până la 8 Ianuarie.

Se pune la vot şi se votează şi această propunere.

Se pune la vot art. 37 întreg cu amendamentele D-lor Arbore şi Enescu şi se votează.

Se citeşte art. 38, care după o discuţiune la care iaŭ parte D-niĭ *Şonţu, Haliţă, Buţureanu* şi *Vasilescu*, se admite ca în proiect.

Se citeşte art. 39, la care D. Bădărău îşĭ susţine propunerea că Ministerul poate numi la şcoalele complimentare un institutor a parte.

Se pune la vot acest amendament şi se primeşte.

Art. 40. D. Mihăilescu cere să ştie care este spaţiul de timp în care se va face cursul acesteĭ şcoale, întreabă ce direcţie se dă acesteĭ şcoale? D-sa zice că înţelege că prin aceste şcoale numite şcoale primare superioare, se prepară copilul cu nişte cunoştinţĭ necesare trebuinţelor vieţeĭ. D sa zice că principiul nu corespunde cu cunoşcinţele asortate în art. 41 şi cere să se urmeze discuţiunea ca să se lămurească ce menire vor avea aceste şcoale.

D. *Raportor Bădărău* dă esplicaţiunĭ că aceste şcoale vor face pe un copil apt de a putea să se aplice cu pricepere la industrie orĭ comerţ saŭ a-şĭ complecta aceste noţiunĭ în alte şcolĭ speciale, prin urmare în aceste şcoale nu se vor da cunoştinţĭ speciale.

D. *Odobescu* spune că şcoale de acestea sunt deja în Franţa şi Germania, şi că nişte oamenĭ carĭ aŭ terminat aceste şcoale pot servi maĭ cu competinţă pentru exemplu într'o fabrică, putênd avea o grupă de simpli lucrătorĭ în conducerea lor. Tot asemenea pot să se servească maĭ cu pricepere în casele comerciale. D-sa spune că nu se fixează numĕrul anilor de studiu, fiind că aceste şcoale vor varia cunoştinţele lor practice in deosebite locurĭ şi pentru că unele din ele cer maĭ mult timp şi altele maĭ puţin, şi dar durata acestor şcoale se va determina în urmă.

D. *Mihăilescu* zice: oare n'ar fi bine să precizăm numĕrul acestor şcoale?

D. *Major Hârjău* e de idee că aceste şcoale nu vor putea da nicĭ odată contra-maeştri de cât că vor putea să-ĭ aducă în stare de a se aplica la o meserie oare-care pe care studiind-o în delung, cunoscêndu-ĭ toate fasele eĭ, va putea deveni contra-maestru, şcoala aceasta însă direct nu va putea da alt-ceva de cât viitorĭ meseriaşĭ.

Se pune la vot articolul 40 şi se admite. Se citeşte art. 41. La acest articol D. Musicescu propune să se predea şi musica iar P. S. S. Partenie propune să se dea şi religia.

D. *Tacu* cere ca în loc de drept usual să se zică dreptul public.

D. *Leonardescu* susţine că şcoala aceasta nu este menită a da cântăreţĭ ci de a da oamenĭ practicĭ. D-sa e de idee a nu se zice în articol: revizuirea aprofundată asupra materiilor studiate în şcoala primară elementară.

D. *Vacman* susţine propunerea D-luĭ Musicescu.

D. *Odobescu* explică din noŭ scopul acestor şcoale.

Se pune la vot amendamentul de a se preda religia şi se respinge.

Amendamentul D-luĭ Musicescu se rĕspinge.

Amendamentul D-luĭ Mihăilescu pentru a se da geografia se votează.

Amendamentul D-luĭ Tacu de a se înlocui cuvêntul „dreptul usual“ prin „dreptul public“ se votează.

Se pune la vot art. 41 şi se votează cu amendamentul despre economie socială şi cele-l'alte amendamente ce s'aŭ fost votat.

Şedinţa se ridică la 12 ore seara, anunţându-se cea viitoare pe Marţĭ de la orele 2 până la 6 p. m.

INFORMAŢIUNI

Aflăm, dintr'un izvor destul de sigur, că comisiunea însărcinată a descoperi pungăşiile luĭ Bottea et C-ie, s'a instalat la Lacul-Sărat la otelul Bulevard, şi că dejunul şi prânzul îl iaŭ împreună cu toţĭ bănuiţiĭ.

Multe are să descopere comisiunea!

Şi când ne gândim că din acea comisiune face parte şi D. Sfetescu, prim-procuror al tribunaluluĭ de Ilfov, nu putem a nu striga: *Ce decadenţă!*

Numaĭ în Belgia Orientuluĭ (?!) poţĭ vedea pe acel însărcinat cu o anchetă dejunând şi prânzind cu acela contra căruia este rânduită ancheta.

Raportul comisiuneĭ se va face de sigur cum zice Francezul, *entre la poire et le fromage*, şi mâine *Monitorul oficial* va da un brevet de onestitate luĭ Bottea.

—✻—

Un proces curios:

La 1 Octombre se va judeca la tribunalul Ilfov, procesul intentat de compania de gaz Eforieĭ spitalelor civile, pentru neplata iluminatuluĭ aşezămintelor administrate de puritanul Blaramberg.

Halal de aşa administraţie!

—✻—

La judecătorul de instrucţie cabinetul 5, tribunalul Ilfov, se instrueşte afacerea unuĭ vînzĕtor de fete.

Acest negustor se numeşte Moriţ Gold, şade în strada Izvor Nr. 3, unde are un stabiliment de prostituate.

Acum cincĭ anĭ a vîndut factoriţeĭ Anica Petrescu din Piteştĭ, o fată de aci din Bucureştĭ, Constanţa R... în vîrstă de 13 anĭ, pe preţ de 9 napoleonĭ; feteĭ 'ĭ-a spus că o trimete pentru altele.

După un an aceleiaşĭ factoriţe 'ĭ-a maĭ vîndut alte două fete, Emilia T... în vîrstă de 14 anĭ, pe preţ de 16 napoleonĭ, şi Alexandrina C...

Negustorul e depus la Văcăreştĭ.

D. judecător de instrucţie Tătăranu continuă instruirea afacereĭ.

—✻—

La 17 Octombre se vor face alegerĭ comunale la Vasluĭ.

Liberaliĭ-naţionalĭ şi constituţionalĭ vor presenţa o singură listă.

—✻—

Gazetta Bucovineĭ a fost confiscată de guvernul austriac pentru un articol injurios la adresa conteluĭ Pace, guvernorul general al Bucovineĭ.

—✻—

Guvernul frances a făcut o comandă de sare Regieĭ noastre; această comandă e făcută cu titlu de probă.

Dacă în Francia sarea noastră se va găsi de bună, guvernul frances va încheia cu Regia noastră un contract pentru furnisarea a un milion până la un milion şi jumĕtate chilograme pe fie ce an.

Stăruinţele D-luĭ Gr. Mano, directorul regieĭ, sunt demne de toată lauda.

—✻—

De la 1 Octombre s. n. Direcţia căilor ferate a suprimat dreptul ce 'l aveaŭ călătoriĭ la transportul gratuit a 25 chilograme bagaj.

—✻—

Din 200 de candidaţĭ care s'aŭ prezentat la examenul de bacalaureat, la proba scrisă aŭ căzut numaĭ şapte; decĭ aŭ reuşit 197.

—✻—

In primele zile ale luĭ Octombre, D. Cesar Sidoli, propietarul circuluĭ Th. Sidoli, va sosi în Capitală cu o trupă aleasă şi va da reprezentaţiĭ până la 15 Noembre, când va sosi circul Schumann.

—✻—

D. ministru al domeniilor e hotărît să clădească pe socoteala Statuluĭ câte un hotel mare la băile de la Govora şi Olăneştĭ.

—✻—

In şedinţa de la 3 Septembrie a consiliuluĭ sanitar al capitaleĭ, D. Dr. Felix a comunicat că cea maĭ proastă hîrtie de ţigară este „Job“ a D-luĭ Schülz din Viena, şi cea maĭ bună din punctul de vedere higienic este hîrtia „Creangă“, care e liberă de corpurĭ vătĕmătoare sănĕtăţeĭ şi dă o cantitate minimă de cenuşă.

—✻—

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL“

CAMILLE FLAMMARION

(2)

SUFLET IMBRACAT CU AER

Eroare! Pygmalion, Praxitele, Michel-Ange, Benvenuto, Canova, n'aŭ creat de cât statuĭ.

Mult maĭ sublimă este puterea care ştie să construiască corpurile vieţuitoare ale bărbatuluĭ şi ale femeiĭ.

„Dar această putere este nematerială, invizibilă, imponderabilă, ca şi atracţiunea care leagănă lumile în universala melodie“ şi corpul, or cât de material ni s'ar părea nouĕ, nu este alt-ceva de cât o armonioasă grupare formată de atracţiunea acesteĭ puterĭ interioare. Vezĭ dar că reviŭ în marginile ştiinţeĭ pozitive numind pe această copilă: „Suflet îmbrăcat de aer;“ ca mine şi ca oameniĭ ceĭ alţĭ.

„De la începutul omenireĭ şi pînă în secolul din urmă, s'a crezut că sensaţiunea îşĭ are sediul chiar în locul unde o simte cine-va. O durere pe care o simţeaĭ în deget, era considerată că 'şĭ are sediul chiar în deget. Fisiologia însă a arătat că impresiunea este transmisă din vârful degetuluĭ pînă la creer prin ajutorul sistemuluĭ nervos. Dacă aĭ tăia nervul, aĭ putea să arzĭ degetul fără să simţĭ; paralizia fiind complectă. S'a putut chiar determina timpul cât întrebuinţează impresiunea de a se transmite de la un punct oare-care al corpuluĭ la creer; şi acum se ştie că iuţeala acesteĭ transmisiunĭ este de 28 metri pe secundă.

„Creerul este o materie ca şi degetul; o materie care se reînoeşte şi variază foarte repede. Nu există, nu poate să existe în toată masa creeruluĭ, un lob, o singură celulă, o singură moleculă care să nu se schimbe.

O oprire a mişcăreĭ circulaţieĭ, a transformăreĭ ar fi moartea. Creerul nu trăeşte şi nu simte de cât cu condiţia să fie supus ca şi restul corpuluĭ, la transformarea neîncetată a materieĭ organice care formează circuitul vieţeĭ.

Sediul personalităţeĭ noastre, al identităţeĭ noastre, al *euluĭ* nostru care are şi păstrează o valoare personală, ştiinţifică saŭ morală, ce creşte o dată cu studiul, *eul* nostru, care este şi se simte respunzĕtor de faptele sale săvîrşite acum o lună, nu aŭ 10-50 de anĭ timp în care gruparea moleculară cea maĭ intimă a noastră a fost schimbată de maĭ multe orĭ, nu este şi nu poate să fie în vr'o oare care materie cerebrală saŭ în vr'un oare care grup de molecule. Cu alte cuvinte *eu* al individuluĭ nu presintă a fi decât dacă identitatea materieĭ persistă.

Constituţia noastră organică se transformă perpetuu subt direcţiunea unuĭ principiŭ psyhic.

„Cutare moleculă care este acum incorporată în organismul nostru, va eşi prin moarte, prin nădusală etc., va remâne în atmosferă maĭ mult saŭ maĭ puţin timp, apoĭ va fi încorporată într' un alt organism, plantă, animal, saŭ om.

Moleculele carĭ compun acu corpul, nu le aveaĭ pe toate ierĭ şi nicĭ pe una acum câte-va lunĭ. Unde eraŭ ele? Saŭ în aer saŭ în alte corpurĭ: Poate moleculele carĭ 'ţĭ formează acum ţesăturele organice, plămâniĭ, ochiĭ, creerul, ect, aŭ maĭ slujit la formarea altor ţesăturĭ organice.... Noĭ toţĭ suntem morţĭ renăscuţĭ, fabricaţĭ din pulberea strămoşilor noştri. Dacă toţĭ oameniĭ carĭ aŭ trăit pînă acum ar renăştea, ar face cincĭ pentru un picior pătrat pe toată faţa pămîntuluĭ şi ar trebui să se urce unul în spatele altuia spre a avea loc; dar nu ar putea renaşte toţĭ pe de întreg, căcĭ multe molecule aŭ servit de maĭ multe orĭ maĭ multor corpurĭ Maĭ mult, organele noastre actuale, împărţite în cele maĭ micĭ părticele, s'ar găsi incorporate în urmaşiĭ noştri.

„Prin urmare fie-care moleculă de aer trece vecinic din viaţă în viaţă, şi fuge din mort în mort devenind pe rînd vînt, val, pământ, animal saŭ floare, încorporată mereŭ de substanţa nenumĕratelor organisme. Izvor nesfârşit unde tot ce trăeşte îşĭ ia sborul, aerul este şi rezervoriul nemărginit în care tot ce moare, varsă ultima sa suflare subt absorbirea luĭ vegetale, şi animale, organisme fel de fel care nasc şi pe urmă pier. Viaţa şi moartea sunt de asemenĭ că aerul pe care 'l respirăm şi 'şĭ urmează vecinic una alteia prin schimbarea moleculelor gazoase; molecula de oxygen care se exală dintr'un ştejar bătrân sboară şi formează ţesăturele plămînilor copiluluĭ care se află în leagăn; cele din urmă suspine ale unuĭ murind vor forma strălucitoarea corolă a floareĭ saŭ se rĕspîndeşte ca un surîs în livedea cea verde; şi ast-fel, printr'o înlănţuire nesfârşită de morţĭ parţiale, atmosfera hrăneşte neîncetat viaţa universală de care se desfăşură la suprafaţa lumeĭ.

„Dacă aĭ voi să respunzĭ ceva, eŭ merg şi maĭ departe şi zic că chiar hainele ca şi corpurile noastre sunt compuse din substanţe carĭ la început aŭ fost gaze. Ce este un fir de mătase saŭ de lînă? O altă aranjare a moleculelor.

— Văz cu plăcere, zise Falero, că arta nu este aşa departe de ştiinţă precum o cred mulţĭ.

Dacă teoria D-tale este pentru D-ta ştiinţifică, pentru mine este artă şi artă din cea maĭ bună.

Ş'apoĭ în natură există oare aceste deosebirĭ? Nu: nu e nicĭ artă, nicĭ ştiinţă, nicĭ pictură, nicĭ sculptură, nicĭ muzică, nicĭ himie, nicĭ astronomie, nicĭ mecanică şi nicĭ meteorologie. Priveşte acest cer, această mare, aceste vârfurĭ ale munţilor, aceştĭ norĭ roz aĭ sereĭ, aceste perspective luminoase, toate acestea este unitate. Şi pentru că fisica moleculară ne demonstrează că nu sunt corpurĭ, că într'un drug de oţel saŭ de platină chiar atomele nu se ating, bine că ne reunim sufletele, tot nu pierdem nimic.

— Da este un fapt în faţa căruia or ce prejudiţiu cade: *fiinţele vieţuitoare sunt suflet îmbrăcat cu aer...*

Eŭ plîng luminile lipsite de atmosferă.“

„Crezĭ poate că prin aceasta aĭ scăzut admiraţiunea mea pentru frumuseţe? zise Falero? Eĭ bine! Acum o judec maĭ bine, salut în ea armonia, şi s'o mărturisesc? Corpul omenesc considerat ca o manifestaţiune simţitoare a unuĭ suflet conducător, îmĭ pare că câştigă maĭ multă nobleţă, maĭ multă frumuseţe şi maĭ multă lumină.

Mephisto.

De la 1 Aprilie până la 7 Septembrie curent primăria capitaleĭ a încasat suma de 10 milioane 507.547 leĭ 89 banĭ; din această sumă s'aŭ cheltuit 7 milioane 686.400 leĭ şi 29 banĭ; decĭ pe această zi în casa comuneĭ se maĭ găsia o sumă de 2 milioane 821.147 leĭ şi 60 banĭ.

—*—

Vinerĭ pe la orele 12 m. un vapor englez ce venia spre Galaţĭ, în dreptul Tulceĭ, la anaforul cel mare, a lovit un vapor rusesc al societăţeĭ Gagarin, tăindu-ĭ salonul de la pupă drept în două. O parte din dărăt a vaporuluĭ a dispărut în Dunăre.

Tot atuncĭ a fost lovit şi vaporul nostru de rezbel „România“ ce era acostat în portul Tulcea, cauzându-ĭ câte-va stricăciunĭ. Echipagiul a fost scăpat.

Vaporul englez este sechestrat în portul nostru.

Din Tîrgu-Neamţu

In iarna anuluĭ 1890—91, moare în Tìrgu-Neamţu un Domn H. B. Rappaport; lăsând o avere destul de considerabilă şi repartizată prin un act de ultimă voinţă nepoţilor sĕĭ; lăsând însă între altele şi un fond de 72 miĭ leĭ plus nişte case din Strada Mare, cu destinaţiune de a se clădi şi întreţine (din chiria caselor şi restul banilor după clădirea spitaluluĭ) un spital mic de câte-va paturĭ, dorind a veni ast-fel în ajutorul unor nenorociţĭ ce nu pot fi primiţĭ saŭ nu maĭ aŭ loc în spitalul sf. Spiridon din localitate.

Ca executorĭ testamentarĭ lasă pe nepotul sĕŭ Herşcu Rappaport şi pe D-niĭ B. Iuster, Leon Iuster şi Rohrlich, toţĭ oamenĭ ce staŭ în relaţiunĭ de comerciŭ cu numitul H. Rappaport. Un an a trecut de la moartea decedatuluĭ şi de spital—a căruĭ lipsă e foarte simţită—nicĭ gând nu este. D. H. Rappaport, care probabil are ceĭ 72,000 fr. vârâţĭ în afacerile luĭ particulare, caută a amâna chestia „ad calendas graecas“ pentru ca ast-fel să uzeze cât maĭ e timp de fondul spitaluluĭ, ba ceia ce e maĭ frumos, e că poliţe în valoare de circa 30.000 leĭ, a căror plată e foarte îndoiasă, ba se ştie că debitorele e azĭ insolvabil, şi D. H. Rappaport voeşte să pue aceste poliţe în contul celor 72,000 de leĭ aĭ săracilor. Ştiut e însă că rĕposatul H. B. Rappaport dorea ca din *toţĭ baniĭ* să se ia 72.000 francĭ din carĭ se clădească un spital. Decĭ, dacă rĕposatul consideră de bunĭ aceĭ 30.000 francĭ, drept e că lipsa lor să se pue în sarcina spitaluluĭ; scutind pe moştenitorĭ de pagubă? Noĭ credem că această lipsă ar trebui repartizată proporţional cu părţile de moştenire ce le are fie-care moştenitor?

Apoĭ ce se face cu procentele banilor până la facerea spitaluluĭ? cuĭ şi cine încasează chiria caselor D-le Rappaport?

Cerem în numele umanităţeĭ, ca autorităţile competinte să puie maĭ mult interes şi să caute a se pune în aplicare şi a realiza dorinţa rĕposatuluĭ, saŭ dacă nu se poate realiza imediat, cel puţin baniĭ să fie capitalizaţĭ în bonurĭ, iar chiria caselor să serve de o cam dată la ajutorarea celor bolnavĭ pe la casele lor.

Sperăm că autorităţile vor lua act de cele scrise şi se vor interesa de soarta celor săracĭ.

Nemţanu

Lumina luneĭ

Farul şi luminile după cea maĭ de sus platformă a turnuluĭ Eiffel sînt cu peste 30 grade maĭ sus de horizontul de la Trocadero.

Directorul observatoruluĭ de acĭ a avut ideea fericită să observe comparativ aceste izvoare artificiale de lumină, uitîndu-se la ele în câmpul uneĭ lunete astronomice, în care deja se găsiaŭ planeta Jupiter şi o parte din talerul luneĭ.

Rezultatele acesteĭ inspecţiĭ simultane rĕstoarnă toate ideile admise.

D. Leon Jaubert spune că a găsit lumina luneĭ şi maĭ cu deosebire pe a luĭ Jupiter de o vioiciune cum nicĭ nu se bănuia.

Dacă proiectăm pe talerul luneĭ flacările hidrogenuluĭ carbonat, se arată ca nişte pete negre.

Un copil de treĭ anĭ la corecţional

La tribunalul de poliţie din Pantin (Francia) uşierul strigă:

— Louis Rogier!

O femee înaintează în braţe cu un copil de treĭ anĭ.

Copilul era învinovăţit că a smuls cîteva fire de ceapă din grădina unuĭ vecin.

Tribunalul îĭ face interogatoriul şi 'l condamnă la... un franc amendă.

După aceia mă'sa se duce cu el în braţe, cum îl adusese.

Congresul din Bucovina

Cernăuţĭ, 18 (30) Septembrie 1891

Deschiderea solemnă a congresuluĭ bisericeĭ gr.-or. din Bucovina s'a sĕvîrşit azĭ după programul stabilit şi publicat deja în numĕrul trecut al ziaruluĭ nostru. Leturghia întru chemarea Duhuluĭ sfânt a fost celebrată în catedrală de către vicarul arhiepiscopesc Ciupercovicĭ, cu asistenţă numeroasă, fiind de faţă Eminenţa Sa Mitropolitul Silvestru, aproape toţĭ deputaţiĭ congresualĭ, şi o mulţime de public român şi strein din Cernăuţĭ. Cântările liturgice aŭ fost executate de către corul mixt al societăţiĭ „Armonia“ sub conducerea D-luĭ E. Meşeder.

După liturgie şi după sosirea Mitropolituluĭ şi a membrilor congresualĭ la reşedinţă, o deputaţiune de 8 membriĭ a plecat spre a invita pe comisarul imperial la congres. Precis la 11 ore a sosit apoĭ comisarul imperial contele de Pace, întâmpinat fiind cu imnul poporal, cântat pe galerie de către corul mixt al societăţeĭ „Armonia“. După ce îşĭ ocupase locul destinat pentru D-să, D. comisar a cetit în limba germană timp de peste o jumĕtate oră motivele, pentru care nu a fost aprobat statutul congresuluĭ din 1888, şi care după cât am putut înţelege din recitarea cam grăbită a D-luĭ comisar, sunt atât de multe, în cât aproape întreg statutul ar fi de modificat.

La invitarea D-luĭ comisar, pentru de a conduce şedinţele congresuale, Eminenţa Sa Mitropolitul s'a ridicat şi a rostit în limba română şi ruteană un discurs de deschidere, prin care a arĕtat asupra importanţeĭ sinodalităţiĭ în biserica noastră, importanţă recunoscută deja şi de Româniĭ şi Sêrbiĭ gr.-or. din cea-l'altă parte a monarhieĭ, şi a expus că congresul se va ocupa cu aceeaşĭ cumpĕtate ca până acum şi cu resolvirea problemelor, care i saŭ adus acum la cunoştinţă. Discursul preşedinteluĭ s'a terminat cu un întreit „Să trăiască!“ „Hoch!“ „Na mnohaia lita!“ pentru Maiestatea Sa Impĕratul.

Comisarul imperial observă că de oare ce în discursul presidial s'a făcut provocare la Româniĭ de peste hotare, el trebue să declare a nu putea admite, ca în desbaterile congresuale să se facă amintire de instrucţiunile bisericeştĭ din state străine. Dupe lămuririle date de presidiŭ şi după ce s'a convins că neştiind româneşte, a interpretat rĕŭ discursul presidial, D. comisar şi-a *retras* observarea. Acest incident regretabil a dat, se înţelege, privilegiŭ la un sgomot oare-care între deputaţĭ şi publicul de pe galerie, la ceea-ce comisarul a *ameninţat cu disolvarea congresuluĭ* pentru cazul, că în decursul desbaterilor se vor ivi întreruperĭ şi manifestaţiunĭ de plăcere saŭ displăcere.

După numirea notarilor şi a scrutătorilor provizorĭ şi după alegerea cu aclamaţiune a comisiuniĭ de verificare, D. Dr. Iancu cav. de Zotta, susţinut şi de D. avocat Pitey, a cerut ca D. comisar să transpună congresuluĭ motivele cetite nemţeşte şi în limba română şi ruteană, pentru ca ele să fie înţelese de toţĭ. La aceasta D. comisar a rĕspuns, că D-sa a primit motivele acele verbal şi D-sa încă verbal le-a expus, căcĭ hârtiile, de care s'a folosit, sunt numaĭ notiţele sale private. Pentru publicitate nu are să se ştie, de cât că comisarul imperial a expus motivele neaprobăriĭ statutelor. Prin urmare, nu e trebuinţă ca acele să se traducă cu atât maĭ vêstos, cu cât D-sa ştie sigur, că D. Dr. Zotta vorbeşte foarte bine limba germană, de care s'a folosit atât în cameră cât şi în dieta provincială.

Neadmiţĕnd comisarul, ca să se maĭ discute asupra acesteĭ afacerĭ, presidiul observă că aceasta se va putea pertracta de către comisiunea ce se va alege maĭ târziŭ şi declară şedinţa de închisă. Proxima şedinţă va fi Vinerĭ la 10 ore înainte de amiazĭ.

In numĕrul proxim vom întregi raportul nostru şi vom reproduce şi discursul presidial în întreg cuprinsul sĕŭ. Atâta putem spune, că spiritele sunt foarte agitate din cauza atitudiniĭ conteluĭ Pace.

ULTIME INFORMAŢII

In urma uneĭ hotărîrĭ de a se întruni consiliul familieĭ Hohenzollern, Regele a fost chemat de la Pallanza la Sigmaringen, unde a sosit astă-zĭ.

Vom explica mâine motivul şi consecinţele acesteĭ întrunirĭ a membrilor Dinastieĭ Hohenzollern.

—*—

Ni se asigură că abia acum s'a prins de veste, că întreg armamentul fortificaţiilor de la Focşanĭ-Nămoloasa-Galaţĭ, (carĭ sunt aproape gata), este defectuos şi nu corespunde de loc necesităţilor tacticeĭ moderne.

Tunurile micĭ ale luĭ Schumann sunt cu totul insuficiente şi se prevede nevoia de a le înlocui prin tunurĭ marĭ.

Românĭ! Deschideţĭ punga din noŭ! Maĭ e vr'o fabrică nemţească ameninţată de faliment.

—*—

In urma celor scrise în ziarul nostru, situaţia prefectuluĭ Suditu din Brăila pare că se clatină, căcĭ se face stăruinţe marĭ pe lângă senatoriĭ şi deputaţiĭ localĭ, ca să meargă la D. Lascar Catargiu să'l susţie.

Unul din ceĭ ce stărue grozav e revizorul şcolar N. Vîlcu, care se vede pierdut în cas când ar fi depărtat Suditu. Vom vorbi curînd şi despre faptele acestuĭ revisor.

Lumea brăileană e indignată atât contra luĭ Suditu cât şi a luĭ Vîlcu.

—*—

Ministrul de finanţe al Bulgarieĭ a adresat şefilor sĕĭ de vamă o circulară, prin care le ordonă să taxeze alcoolul importat în Bulgaria *ad-valorem*—luând ca bază preţul de 70 banĭ litrul—şi pe deasupra ½ % taxa de cheiŭ.

—*—

D. Dr. Theodoroff, gerantul Agenţieĭ diplomatice bulgare, se va întoarce zilele aceste la postul sĕŭ.

—*—

Pester Lloyd anunţă că unguriĭ aŭ înfiinţat în Bucureştĭ o expoziţie comercială de produsele lor pe bulevardul Academieĭ şi că această expoziţie se va deschide la 26 Octombrie.

Direcţia muzeuluĭ comercial a invitat pe toţĭ fabricanţiĭ ungurĭ ca să 'şĭ trimeată produsele spre a fi expuse în Bucureştĭ şi în expoziţiile din Belgrad, Sofia, Serajevo, Fiume şi Malta.

Ruşiĭ aŭ deja o expoziţie industrială în Bucureştĭ. Acum aŭ şi unguriĭ.

Româniĭ când vor avea una în Bucureştĭ? Rĕspunde, D-le Isvoranu!

—*—

Operaţiile cerealelor în portul Brăila pe ziua de 22—23 Septembrie 1891.

Grâŭ de 58 libre 13.40, grâŭ de 54¾ libre 12, grâŭ de 58 jum. libre 13.70, grâŭ de 54 jum. libre 11.35, grâŭ de 54 libre 10.85, grâŭ de 53 libre 10.85; fasole suta kilo 15.95, orz de 50 jum. libre 8.30, orz de 46 libre 7, orz de 45 libre 7, orz vagon suta kilo 11.25; porumb noŭ vag. 10.60 porumb noŭ de 59 libre 8.50; secară de 53 jum. libre 12.50.

Cerealele sosite pe apă: Grâŭ 7250 hect. Secară 1200 hect. Orz 12500 hect. Sem. in 5800 hect Fasole 600 hect. Pe uscat: Orz 32000 hect. Meiŭ 1300 hect.

—*—

Rugăm pe onor. Direcţie a căilor ferate să ne spune cine este protectorul şefuluĭ depouluĭ din Brăila, un om foarte viţios, şi contra căruia se fac zilnice reclamaţiunĭ? Cu toate viţiurile luĭ de notorietate publică, nu numaĭ că nu se ia nicĭ o mĕsură contra luĭ, dar de obiceiŭ tot reclamanţiĭ o pat. Cum se face una ca aceasta?

—*—

Fotografia congresuluĭ din Giurgiu se află de vênzare la D. Niculescu, secretarul Universităţeĭ din Bucureştĭ.

—*—

Suntem rugaţĭ să întrebăm pe primarul din Piatra-Neamţu de ce nu îngrijeşte de luminatul oraşuluĭ? Nu se vede lampă nicĭ pe strada principală şi de stradele mărginaşe nu e nicĭ vorbă.

CUTIA CU SCRISORI

Primim următoarea scrisoare:

Domnule Redactor,

Fiind că *Adevĕrul* a reprodus dupe *Lupta* o informaţiune dupe care jurnalul *Poporul* ar fi să treacă sub direcţiunea Prinţuluĭ George Bibescu, socot de trebuinţă a vĕ declara că informatorul *Lupteĭ* n'a putut culege aceasta de cât din fantasia sa, căcĭ altfel nicĭ o înţelegere între mine şi Prinţul Bibescu n'a existat. Daca însă este cu putinţă să redevină *Poporul* cât de curând cotidian, aceasta vĕ previn că se va realiza numaĭ prin binevoitorul concurs al numeroşilor amicĭ, cărora subscrisul le a făcut deja apel de a-ĭ da mână de ajutor.

Comptând că, spre desamăgirea lectorilor d-v., veţĭ binevoi a da loc acesteia în primul numĕr al *Adevĕruluĭ*, am onoare a vĕ ruga, domnule redactor, să primiţĭ civilităţile mele cele maĭ distinse.

Bassarabescu

ULTIME TELEGRAME

STUTGARD, 24 Septembrie.—*Regele a murit la 6 ore 55 dimineaţa*

SIGMARINGEN, 24 Septembrie.—*Prinţul Leopold de Hohenzollern a plecat la Pallanza ca să facă vizită perecheĭ regale a Românieĭ!!!*

PARIS 24 Septembrie.—Veniturile impositelor directe şi ale monopolurilor pe luna Septembrie întrec prevederile cu 11 milioane 300,000 şi pe acelea din Septembrie 1890 cu 8 milioane jumĕtate.

Veniturile vămilor vor fi de 4 milioane. Impositul asupra zahăruluĭ a dat 3 milioane şi jum. maĭ mult de cât s'a prevĕzut.

Societatea Presseĭ

AVIS

Domniĭ membriĭ aĭ societăţeĭ—activĭ, corespondenţĭ şi onorificĭ,—sunt din noŭ rugaţĭ a trimete neîntârziat secretaruluĭ societăţeĭ adresele D-lor.

De asemenea, D-niĭ membriĭ corespondenţĭ şi onorificĭ, rĕmaşĭ în întârziere cu cotisaţiile sunt cu stăruinţă rugaţĭ a trimite în cel maĭ scurt timp sumele ce datorează D-luĭ casier C. G. Ştefănescu, la redacţia ziaruluĭ *România*.

Comitetul.

MERSUL TRENURILOR

Valabil de la 1 Octombrie 1891 st. n.

PORNESC DIN BUCUREȘTI:

Bucureștĭ Iașĭ, direct de persoane. — Pleacă din Bucureștĭ la ora 7 dim., din Ploeștĭ 8,58 dim., din Buzĕŭ 11,11 dim., din Rîmnicul-Sărat 12,11 p. m., din Focșanĭ 1,20 p. m., din Mărășeștĭ 2,10 p. m., din Adjud 3,00 p. m.. din Bacăŭ 5,18 p. m., din Roman 7,09 seara, din Pașcanĭ 9,04 s., sosește în Iașĭ 11,20 s. — **Accelerat,** pleacă din Bucureștĭ 9,35 seara, din Ploeștĭ 11,04 noaptea, din Buzĕŭ 12,54 noaptea, din Rîmnicu-Sărat 1,46 dim., din Focșanĭ 2,43 dim., din Mărășeștĭ 3,26 d., din Adjud 4,13 dim., din Bacăŭ 5,57 dim., din Roman, 7,13 dim., din Pașcanĭ 8,40 dim., sosește în Iașĭ la 10,45 dim.

Bucureștĭ-Vasluĭ, Brăila-Galațĭ, direct accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ la 7,50 seara, din Ploeștĭ 9,42 seara, din Buzĕŭ 11,41 seara din Rîmnicu-Sărat 12,39 s., din Focșanĭ 1,37 nóptea, din Mărășeștĭ 2,15 noaptea, din Tecucĭ la 2,53 dim., din Bêrlad 4,23 dim., din Crasna la 5,28 dim., sosește în Vasluĭ la 5,52 dim. spre Galațĭ, din Buzĕŭ pleacă la 12 noaptea, din Brăila 2,31 noaptea, din Barboșĭ 3,22 d., sosește în Galațĭ 4 dim.

Bucureștĭ-Vêrciorova, direct accelerat. — Pleacă din Bucureștĭ 7,10 seara, din Titu 8,17 seara, din Piteștĭ 9,38 seara, din Costeștĭ 10,06 seara, Slatina 11,27 seara, din Piatra Olt 11,49 seara, din Craiova 12,52 noaptea, din Filiașĭ 1,40 dim.. din Turnu-Severin 3,40 dim., sosește în Vêrciorova 4 02 dim. — De persoane pleacă din Bucureștĭ 8,15 dim., din Titu 9,43 dim. din Goleștĭ 11,04 dim., din Piteștĭ 11,37, din Costeștĭ 12,11 p. m., din Slatina 1,46 p. m., din Piatra Olt 2,29 p. m., din Craiova, 4,11 p. m., din Filiașĭ 5,24 p. m., din Turnu-Severin 7,04 seara, sosește în Vêrciorova 8,30s. — Fulgerul pleacă din Bucureștĭ 4,03 seara, din Titu 5.06 seara, din Piteștĭ 6,22 s. din Slatina 8,07 dim., din Craiova 9,45 seara, din Filiașĭ 10,30 seara, din Turnu-Severin 12.38 noaptea, sosește în Vêrciorova 1,00 noaptea.

Bucureștĭ-Craiova, direct persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 2.35 p. m., din Titu 3,57 seara, din Goleștĭ 5.24 seara, din Piteștĭ 5,50 seara, din Costeștĭ 6.20 seara, din Slatina 8,17 seara, din Piatra 8,50 sosește la Craiova 10,05 s.

Bucureștĭ-Piteștĭ, direct persoane.— Pleacă din Bucureștĭ 6,45 d., din Titu 8.21 d., din Goleștĭ 9.44 d., sosește la Piteștĭ 10,44 d.

Bucureștĭ-Galațĭ, direct, persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 9.40 d., din Ploeștĭ 11 48 d., din Buzĕŭ 2.55 p. m., din Brăila 5.02 p. m., din Barboșĭ 5,59 p. m., sosește Galațĭ 6,35 seara.

Acelașĭ tren spre Tecucĭ.— Pleacă din Buzĕŭ 2,05 p. m., din R.-Sărat 3.49 p.m. din Focșanĭ 7,48 seara, din Mărășeștĭ 8.30 seara, sosește Tecucĭ 9,45 seara.

Bucureștĭ-Predeal, direct accelerat — Pleacă din Bucureștĭ 4.40 p. m , din Ploeștĭ 6,30 seara, din Câmpina 7,33 seara, din Sinaia 8,46 seara, sosește Predeal 9,25 seara.

Accelerat.— Pleacă din Bucureștĭ 7,40 d., din Ploeștĭ 9,27 d., din Câmpina 10.26 d., din Sinaia 11,38 p. m., sosește Predeal 12,07 p. m.

De persoane. — Pleacă din Bucureștĭ 8,50 d., din Ploeștĭ 10,48 d., din Câmpina 11,55 d., din Sinaia 1,14 p. m., sosește Predeal 1,56 p. m.

Bucureștĭ-Giurgiŭ, direct (fulger), pleacă din Bucureștĭ 5,35 dim. sosește Smârda 7,10 d. *Persoane* pleacă din Bucureștĭ gara de Nord 8 d. din Filaret 8,30 d., sosește Giurgiŭ 10,18 d. — *De persoane* din Bucureștĭ, gara de Nord 5,25 p. m., din Filaret 5,55, sosește Giurgiŭ 7,48 s.

Bucureștĭ-Călărașĭ, Feteștĭ-Slobozia, pleacă din Bucureștĭ 7,50 dim., sosește Călărașĭ 12,20 p. m. Feteștĭ 11,53 d., Slobozia 12,05 p. m.

SOSESC IN BUCUREȘTI:

Din Iașĭ 7,30 d. și la 9,55 seara.
Din Vasluĭ-Galatz 8,40 d.
Din Predeal 12,10 p. m. 8,50 s. și la 9,30 seara.
Din Galațĭ 8,40 dim. 5,10 s.
Din Vêrciorova 11,40 s. Fulgerul la 10,05 d. acceleratul 8,20 s. persoane.
Din Craiova 1 p. m.
Din Piteștĭ 9,10 seara.
Din Călărașĭ 6,25 s.
Din Giurgiu 3,55 p. m. fulgerul, la 10,45 d. și 7,20 s. persoane.

PROPRIETAR-EDITOR THOMA BASILESCU. TIPOGRAFIA THOMA BASILESCU, BULEVARDUL ELISABETA, 111 BUCURESTI.